

Texter: Hes 2:1–10; Apg 26:12–23; Matt 16:13–19.

Nåd vare med er och frid från Gud, vår Far, och Herren Jesus Kristus!

Öppna deras ögon. De orden var en del av den uppgift aposteln Paulus fick på vägen till Damaskus, enligt den berättelse han själv ger kung Agrippa. Han fick själv sina ögon öppnade efter att ha slagits med blindhet. Då såg han sin synd men framför allt såg han Jesus. Han blev omvänd. Och sedan sändes han att öppna andras ögon, att bli ett redskap för omvändelse både bland judar och hedningar.

När profeten Hesekiel kallades fick han äta en bokrulle, som var fullskriven på insidan och utsidan, och där stod skrivet sorgesånger, suckan och jämmerrop. Och vad än människorna sade, det upproriska släktet, så skulle han säga: Så säger HERREN!

Evangelietexten ger oss ett vittnesbörd om det allra viktigaste som Gud uppenbarar och som han vill att hans tjänare ska föra vidare: det är att Jesus är Messias, Guds Son. Vi behöver öppnade ögon för att vi ska se Jesus. Därför ska vi i dag ha den här bönen som tema: *Öppna våra ögon.* Vi ska hämta undervisning från alla de tre texterna och lära oss mera om tre sändebud som Gud har använt för att öppna människors ögon för det enda viktiga och se att de visar oss på vår Frälsare.

Bön: Helige Far, öppna våra ögon så att vi ser Jesus. Herre Jesus, lär oss att ta vara på ditt ord och vittna om det. Helige Ande, ge oss kraft att vara vittnen om Jesu död och uppståndelse också när vi blir motsagda.

Paulus – förföljaren som blev hedningarnas apostel

Paulus, som tidigare kallades Saulus, var en farisé. Han växte upp i Tarsus, en betydande stad i Kilikien, nuvarande östra Turkiet. Det var en stad som var känd för sin bildning. Saulus hade gått i skola och lärt sig allt vad rabbinerna på den tiden skulle lära sig. Han flyttade till Jerusalem där han studerade för den berömda Gamaliel. Han levde ett till det yttre rättfärdigt liv och gjorde det som stod i Mose

lag och mera till: också det som de äldstes stadgar föreskrev.

Men det var en sak som stod i vägen för att bli ett Guds redskap: han var fiende till Jesus. Han gillade att man stenade Stefanus, den förste martyren. Han sökte efter möjligheter att fånga de kristna och anklaga dem och straffa dem för att de predikade om Jesus. Han var andligt blind.

Men så tog Jesus fast honom när han var på väg till Damaskus med papper från översteprästen att söka upp de kristna för att fånga dem och föra dem till Jerusalem. Det här berättar Paulus själv om inför kung Agrippa, när han själv efter många år som missionär blev fångslad i Jerusalems tempel och nära att bli lynchad av den judiska mobben. Judarna hade anstiftat en sammansvärjning mot honom men den blev känd via Paulus systerson som gick till romarnas befälhavare och avslöjade den. Man förde därför Paulus om natten till Caesarea vid kusten. Där fick han försvara sig, först inför ståthållaren Felix och sedan efter två år i fångelse inför Festus, som var Felix efterträdare. Festus ville hålla sig väl med judarna och föreslog att Paulus skulle följa med till Jerusalem och försvara sig i en rättegång där, men Paulus visste att det bara kunde sluta med döden om han fördes dit. Därför värdjade han till den romerska kejsaren.

För att kunna beskriva för kejsaren vad Paulus anklagades för tog Festus hjälp av kung Agrippa. Han hette egentligen Herodes Agrippa II och var son till den Herodes Agrippa I som lät avrätta Jakob (Apg 12) och som i sin tur var sonson till den grymme Herodes den store. Det är från Paulus försvarstal inför Agrippa som vår episteltext är hämtad. Paulus berättar om vad han fått för uppdrag av Jesus.

I Apg 9, där Lukas berättar om omvändelsen på Damaskusvägen, får vi veta att det var genom Ananias som Paulus själv fick sina ögon öppnade efter att ha blivit blind av det starka ljuset då Jesus uppenbarade sig. Då såg han sin synd, som han beskriver i 1 Tim 1:15:

Det är ett ord att lita på och värt att tas emot av alla, att Kristus Jesus kom till världen för att frälsa syndare – och bland dem är jag den störste!

Bland dem är jag den störste. Kanske vi tänker att det verkligen var så att Paulus var den störste av alla syndare, han som hade förföljt Guds församling. Men när Gud visar vad jag har gjort ser jag inte Paulus och inte min granne som jag gärna vill beskylla för synd, utan jag ser min egen synd. Och bara den räcker att göra mig till den störste syndaren. När jag står inför Guds stränga lag slås jag till marken så som Paulus slogs ner i sitt högmod. Han öppnar mina ögon så att jag ser min synd.

Men jag behöver öppnade ögon också för något annat: att se Jesus, att jag ska omvändas från mörker till ljus. När vi ser på oss själva ser vi mörker, men ser vi på Jesus ser vi ljuset. Då ser vi att vi har fått *syndernas förlåtelse och en plats bland dem som helgats genom tron* på honom.

På Damaskusvägen fick Paulus också veta hur mycket han måste lida för Jesu skull. Det hade han upplevt i många sammanhang innan han stod inför kung Agrippa. Men han hade fått ett fast löfte av Gud: *Jag ska rädda dig från ditt eget folk och från hedningarna*. Hans eget folk utgjorde den värsta faran. Så kan det också kännas för oss när vi försöker vara vittnen om Jesus. Det är allra svårast när vi har att göra med våra egna. De är ju så kära för oss, så vi vill inte göra dem ledsna. Men det farliga är att vi då slipar av vårt vittnesbörd så att det inte ska stöta någon.

Paulus gömde inte bort sitt vittnesbörd. Han sa tydligt:

Jag säger inget annat än vad profeterna och Mose har sagt skulle ske: att Messias skulle lida, och att han som den förste som uppstått från de döda skulle förkunna ljuset både för vårt folk och för hedningarna.

Han sa också till ståthållaren Felix (Apg 25:14):

Men detta bekänner jag för dig: att jag enligt Vägen, som de kallar en sekt, tjänar mina fäders Gud på så sätt att jag tror på allt som står skrivet i lagen och hos profeterna.

Om vi tror allt som står i Bibeln och tar emot allt det som Paulus undervisade, blir vi nume-

ra kallade för en sekt. Men det får vi hälsa med glädje, för så kallades också Paulus parti.

Hesekiel – Guds profet i Babel

Låt oss gå till Hesekiels kallelse. Hesekiel kom från en prästsläkt och växte upp i Jerusalem. Där hörde han troligen Jeremias förkunnelse. Som 26-åring (år 597 f Kr) fördes han bort till Babel tillsammans med alla som hörde till de styrande. Där lärde han känna Daniel som hade varit där sedan åtta år och med tiden blev en ryktbar statsman hos Nebukadnessar och universitetsrektor.

Hesekiel fick sin profetkallelse sommaren 593 f Kr, alltså som 30-åring.

Ett ord som kännetecknar vår Hesekieltext är *upprorisk*. Gud sade till honom: *Var inte upprorisk som detta upproriska släkte*. Uppror är ett starkare ord för olydnad. Hesekiel fick se en bokrulle som var fullskriven på insidan och utsidan. Där fanns sorgesånger, suckan och jämmerrop. Det var inget glädjebudskap som han skulle framföra i första hand. Han skulle uttala Guds straffdom över det upproriska folket.

Det är ett budskap som är oerhört aktuellt också i vår egen tid, för den upproriskhet vi ser omkring oss är oerhörd. Inte ens kyrkorna tycks idag inse vilken förförelse vi drabbas av i HBT-rörelsen, den akronym som nu får allt fler bokstäver med allt galnare betydelse. Vi ser hur orden i psalmboken 158 av Selnecker och Swedberg stämmer till punkt och pricka:

*Hos oss står det nu illa till,
Guds lag man inte akta vill.
Nu vill förnuftet mästra Gud
och klandrar djärvt hans ord och bud.*

I kapitel 3, strax efter vår text, står det att Hesekiel åt bokrullen, som smakade söt som honung. En profet som skulle predika Guds ord måste först äta det själv. Det skulle in i hela hans väsen, in i minsta fiber. Profeten ska först göra budskapet till sitt eget för att sedan kunna föra ut det till sitt folk.

I Jeremia finns något liknande. Han känner stor vända över allt det onda han måste predika, Jer 15:10:

Ve mig, min mor, att du fött mig, en man som skapar strid och osämja för hela landet!

Men sedan säger han (15:16):

Dina ord kom och jag åt dem, ditt ord blev mitt hjärtas fröjd och glädje, för jag är uppkallad efter ditt namn, HERRE Gud Sebaot.

Trots att budskapet var oerhört svårt att framföra och ytterst obehagligt, var det en stor glädje att få vara Guds sändebud. Hesekiel fick likt Jeremia också framföra det allra härligaste evangelium: detta folk som hade straffats så svårt var ändå föremål för Guds uppsökande kärlek och skulle få komma tillbaka till sitt land. Det skulle få en rätt herde i Davids efterföljd: den Gode Herden. Och han fick se i en syn hur livet vann över döden.

Också aposteln Johannes fick uppleva hur det var att äta en bokrulle med Guds uppenbarelse. I Upp 10:9f berättas att en ängel ger honom den bokrulle, som det slaktade lammet hade öppnat, med befallning att ta den och äta den.

Jag tog bokrullen ur ängelns hand och åt upp den, och i min mun var den söt som honung. Men när jag hade ätit den sved det i min mage.

Det är aldrig trevligt att predika lag, att framföra Guds dom över ett upproriskt folk. Det fick både Jeremia och Hesekiel uppleva. Det sved i magen att tvingas förkunna straff. Det är mycket lättare att säga: Allt står väl till. Därför är det en stor frestelse för Guds profeter att utelämna det svåra och i stället predika sådant som folk vill göra och som gör dem glada och nöjda med sig själva. Men det som gör oss verkligt glada är det som följer ur det stora lidandet: när vi hör om det lidande som Jesus måste utstå för vår skull. När Gud öppnar våra ögon för vår egen upproriskhet och ser vad den har kostat Jesus, då blir budskapet om Guds stora nåd mot ovärdiga syndare, sådana som du och jag, ett härligt budskap, som ger salighet i evighet.

Det skulle finnas mycket annat att säga om Hesekiel och hans uppdrag, men vi har ännu kvar ett vittne: Petrus.

Petrus fick se Messias

Petrus var den mest impulsiva av Jesu apostlar. Han var den som trädde fram med stor iver, som försäkrade att han skulle stå vid Jesu sida vad som än hände honom, men som föll så djupt att han förnekade honom tre gånger när han såg sin egen situation hotad.

Jesus är enligt vår text med sina lärjungar långt uppe i norr, i trakten av Caesarea Filippi nedanför Hermons bergsmassiv. Han frågar vem människorna säger att han är. Det blir varierande svar, alltid någon stor man. Så frågar han lärjungarna vem de säger att han är. Och Petrus träder upp som talesman för de tolv:

Du är Messias, den levande Gudens Son.

Då får han som apostlarnas representant ett stort uppdrag. Han får först höra att hans ögon för denna sanning har uppenbarats för honom av Jesu Far i himlen. Och så får han höra om klippan som Jesus ska grunda sin församling på.

Här kan vi inte gå in på djupet på en utredning om orden Petrus och klippan (=pétra). Det talade vi om bland annat för tre år sedan. Bara så mycket ska vi säga, att det inte handlar om att Petrus är den klippgrund som församlingen ska grundas på. Den klippan är Kristus. Men församlingen grundas på bekännelsen till denna klippa, den bekännelse som bara Gud kan uppenbara för oss genom sin Ande. Den uppenbarelse hade han gett Petrus och den har han gett oss i sitt Ord, som vi ska äta och göra till vårt eget.

Texten avslutas med löftet om kraften i Ordet, som inte grundas på någon mänsklig auktoritet utan på Jesu egen makt. Det är ett av de tre tillfällen när Jesus ger sin församling det som vi kallar binde- och lösenyckeln:

Jag ska ge dig himmelrikets nycklar. Allt som du binder på jorden ska vara bundet i himlen, och allt som du löser på jorden ska vara löst i himlen.

Det här betyder, att när lagen förkunnas och en människa som lyssnar till den förhärdar sig och inte vill se sin synd och bekänna den, då ska hon bindas i den synden, också inför Gud. Det sker i förhoppningen om att han ska få

öppnade ögon för hur farligt det är att vara upprorisk mot Gud och så vända sig till Jesus.

Men när evangeliet om den korsfäste och uppståndne Jesus predikas, så att syndaren får sina ögon öppnade för vad Jesus har gjort och tror sina synders förlåtelse i honom, då gäller den förlåtelsen också i himlen. Som Guds sändebud har jag en särskild förmån att få säga till dig som är orolig över din synd och bekänner den, att alla dina synder är förlåtna. Och då ska du också veta att dina synder är förlåtna inför Gud.

Det stora i alla dessa texter är att det är Guds Ord som öppnar ögonen. Det är det ord som de olärda männen från Galileen predikade, som den berömde tidigare fariseen Paulus predikade, och som profeten Hesekiel förkunnade långt borta i Babel. Det är det vi ber att ska ske med oss: *Öppnade ögon, Herre, mig giv!*

Lovad vare du Gud, och välsignad i evighet, som med ditt ord tröstar, lär, förmanar och varnar oss. Låt din Helige Ande stadfästa Ordet i våra hjärtan, så att vi inte blir glömska hörare, utan dagligen växer till i tro, hopp, kärlek och tålamod intill änden, och blir saliga genom Jesus Kristus, vår Herre.